

A Bányász

A Magyarországi Bánya- és Kohómunkások Gazdasági Szövetségének Hivatalos Közlönye.

Felelős szerkesztő:
CSÓKA VENDEL.
Kiadó: **FAJD PÁL.**
Telefon szám: 46.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Salgótarján, Vasút-utca 4. szám.
Megjelenik minden hó 1. és 15-én.

Előfizetési ár:
1 évre 9.60 P. 1/2 évre 2.40 P.
1/2 „ 4.80 „ Egyes szám ára 40 f.

Véget ért a bányász sztrájk.

Beszámoló a hirdetett nagy eredményről.

Fájdalom, lapunkat megint olyan körülménnyel kell lefoglalni, amely körülménnyel nem szívesen foglalkozunk. Különösen akkor, amikor az a munkásságnak súlyos erkölcsi és anyagi károkat okozott. De miután már e körülmény szükségessé tette, hogy ismét ilyen fájdalmas témával foglalkozzunk, ám kénytelenek vagyunk munkástársaink és olvasóink előtt az alábbiakban beszámolni.

Az ország szénmedencében dolgozó bányamunkások között már hosszú hónapok óta egy féktelen agitáció folyik, amely agitációval látszólag azt a célt akarták elérni az agitáció irányítói, hogy a munkásság gazdasági helyzetét — a munkásság erejére támaszkodva — haladéktalanul megjavítsák. Az agitációnak azon részét, amely a munkásság gazdasági helyzetének megjavítására irányult, minden becsületesen gondolkodó ember örömmel nézte. De aki ismeri a szociáldemokrata párt kebelében működő vezérek sakkhuzásait, azok már előre láthatták, hogy ez a küzdelem, amelyet rendes körülmények között bérharcnak neveznek, nem a komoly célt fogja szolgálni, hanem csak ürügy arra, hogy a nyomorgó munkásság igényeit méginkább felkorbácsolják és a felkorbácsolt tömegeket egyéni céljaik elérésére felhasználhassák. Azok, akik a játékot végig néztük — fájdalom — nem tévedtünk. Mert a harc komolyabb megindulásánál nyomban mutatkozott a kétszínűség, de különösen világosság derült rá akkor, amikor a harcot be kellett fejezni.

A bányamunkásság között hetekkel azelőtt a magyarországi bánya és kohómunkások országos szövetségének nevében bérkérvényeket mutogattak, főképen suttyomban. A bérkérvényben — amint az már ismeretes — a munkásság különböző sérelmeit tárták fel, azonkívül béremelést is kértek. Ott, ahol a bérkérvények a munkások közé jutottak, ott mindenütt hozzátették, hogy csakis 50—60 százalékos béremelést fogadnak el. Amennyiben a vállalatok a munkásságnak ezen kívánságait nem teljesítik, úgy feltétlenül beszüntetik a munkát. — Nem győzték kívánni a bérkérvény tárgya-

lását, vagy az arra való válaszadást, már november 13-án és 14-én 1 óráig, helyenként 2 óráig megállást proponáltak a bizalmiférjak a munkásságnak. Állítólag ezen megállások a bérkérvény letárgyalásának a kisürgetésére vonatkoztak.

Szerény felfogásunk szerint azonban ez nem azt a célt szolgálta, hanem seregszemle akart lenni a jövő magatartást illetőleg.

A megállás a salgótarjáni szénmedencében nem sikerült, mert hiszen két-három üzemet leszámítva, a többi üzemek munkásai a tüntető sztrájkban nem vettek részt. Ekkor már a legostobább híreket terjesztették a munkásság között. Többek között Salgótarjánban azt a hírt terjesztették, hogy a vállalat a Csóka-féle szervezet beadványára 20 százalékos béremelést ajánlott fel, amelyet azonban ők nem fogadnak el. De ugyanakkor már megkezdtek az agitációt azzal az ürüggyel is, hogy Tatabányán, Pécsen és az ország minden jelentősebb bányájában a munkásság beszüntette már a munkát, csak Salgótarján munkássága dolgozik még. Persze mindebből egy szó sem volt igaz. Csak ürüggynek használták fel, hogy a sztrájkolni nem akaró munkásságot ezekkel a cseltfogásokkal igyekezzenek sztrájkra buzdítani. Ugyannyira, hogy november hó 19-én délután a baglyasaljai üzem már beszüntette a munkát, míg 20-án csatlakozott Zagyvapálfalva, Teréztáró bár csak kisebb része és még egynéhány kisebb üzem. — Ellenben a keleti kerületben dolgozó bányamunkások tovább folytatták a munkát.

A Szövetségünk — látva a zürzavaros helyzetet — 19-én egy szűkszavú röpiratban figyelmeztette a munkásságot a közelgő veszedelemre. Röviden feltárta a magyar bányászok helyzetét. A munkásságnak egyik része a figyelmeztetést a legkomolyabban felfogta és az agitációnak fel nem ülve, a munkát tovább folytatta.

Amikor a sztrájkot szító vezérek látták, hogy a harc, amelyet az ő sugalmazásukra indított meg a munkásság, a zürzavarba fog fulladni, oda-
főn Budapesten csakhamar kijelentették, hogy ők nem azonosítják magukat a sztrájkokkal, de ugyanakkor a munkásság között tovább buzdítottak a sztrájkra. A budapesti vezérek ezen

taktikája alkalmasint arra szolgált, hogy a vezérigazgatók és a miniszterek jóindulatát kiváltsák és hogy velük a munkásság bőrére tárgyalásokat folytathassanak. A tények ezen felfogásunkat, — mint ahogy később bebizonyult — igazolták, mert Esztergályos János, a szövetség jelenlegi békebírája csakhamar egyezséget kötött a vállalat vezérigazgatójával és néhány miniszterrel. A munkásság között ezen körülmény óriási izgalmat váltott ki, mert már látta, hogy az egész mozgalom nem egyéb, mint egy játék, amelyet a munkásság bőrére játszik meg a vezér odafőn Budapesten.

A salgótarjáni munkásság főként azért volt elkeseredve, mert már most látta, hogy a vezérek ujabban becsapták őket, nem sikerült megállítani Tatabányát, Dorogot egyáltalán Pécsen is csak részlegesen, de látta a munkásság azt is, hogy a salgótarjáni kerületben sem sikerül a megállás. Erre kiadták a jelszót, hogy a vezéreket félre lökve ők maguk fiatalok veszik kezükbe a vezetést és kitarának tovább az igazuk mellett. Persze hogy a fiatalok is elszámolták magukat, mert a munkásság azon része, amely ezt a mozgalmat komolyabban fogta fel, az első alkalmat megragadta a munka felvételére, úgy, hogy már 23-án és 24-én baglyasalja és Zagyvapálfalva kivételével felvették a munkát. Szinte kín volt nézni azt az egyenetlenséget, amely ezekben az órákban a munkásság között uralkodott. A fiatalabb része a munkásságnak fogcsikorgatva követelte a vezérek fejét és nem egészen hízolgőn ragaszkodtak ahhoz, hogy jöjjön Esztergályos és számoljon be gazságairól, amelyet elkövetett. Persze Esztergályost is informálták a már előbb leküldött inasai a munkásság hangulatáról. Először Ocskovszki Jánost küldötte Tarjánban a sztrájk leszerelésére. Ocskovszkit a munkásság a legnagyobb szitkok közepette zavarta el Salgótarjánból, míg végre elszánta magát Esztergályos is és leutazott Salgótarjánba ahol f. hó 25-én délelőtti folyamán megkezdtek a gyurási munkálatokat a vezetőség tagjai között. Mikor látta, hogy a vezetőség nem fogja bevenni a hirbe vett maszlagot, különösen az úgynevezett ifjúság munkások vezérei Potthornik és Chován szaktársak, akkor délbe meg-

szakították a vezetőségi ülést, Pothornikot és Chovánt magával vitte Esztergályos a Pannóniába ebédre. Valami csodálatos módon a jelenlévő munkásság legnagyobb meglepetésére a délután újból megnyitott ülésen a nevezett két ifjurmunkás vezér már Esztergályos előadásait helyeselték, sőt továbbmentek, fölaltak az értekezleten és utasították a munkásságot, hogy hétfőn reggel álljanak munkában.

A pécsi kerületben a mozgalom ugyancsak a salgótarjáni kerület mozgalmához hasonló képen zajlott le. Azzal a különbséggel, hogy ott a hatóságokat úgy vezették félre, hogy gyűlésre kértek engedélyt már a mozgalom kezdetén, amelyet meg is kaptak. Igéretett tettek a hatóságnak Bertrand és társai, hogy a munkásságot a munkafelvételére fogják felhívni. Persze odakint a munkásság között ennek éppen az ellenkezőjét hirdették és amikor az allig 10 percnyi hosszú gyűlés lezajlott kiderült, hogy minden akart lenni a gyűlés csak az nem, amiért azt összehívták. Legjellemzőbb azonban, hogy egy ismételt gyűlésen már szégyeltek beszámolni az eredménytelenségről és a munkásságot úgy vezették félre, hogy hirtelen kihírdették azt a 20 százalékos, amely 20 százalékos a dunagőzhajózási társaság, mint karácsonyi segítyt adott a munkásságnak. Nem szólva arról, hogy ez csak karácsonyi segíty gyanánt szolgál. A munkásság azzal a reménnyel távozott el a gyűléstől, hogy 20 százalékos béremelést kaptak. De a munkásság csakhamar rájött a félrevezetésre és most Pécsen is a legnagyobb zűrzavar uralkodik.

A munkásság azzal a gyanus tudattal vette fel a munkát, hogy fényes eredményt ért el a 4—5 napos sztrajkkal. Látszólag tényleg úgy tűnik föl a helyzet, hogy ha az eredményt a munkásság megállásánál fogva erőszakolta ki a vállalatától, amely eredmény a következő: A Salgótarjáni Kőszénbánya újabb 25 százalékos segítyt folyósít Karácsonyra, amelyet kiterjeszt a dorogi üzemére, a Magyar Általános Kőszénbánya szintén 25 százalékos karácsonyi segítyt folyósít, míg a Dunagőzhajózási, a Komlói M. Kir. Kincstári és a Salgótarjáni Nagymányok—Szászvári üzeméinél 20 százalékos karácsonyi segítyt folyósítanak. Az elért eredmények között szerepel a Salgótarjáni Kőszénbánya rt. munkásai részére engedélyezett jelenlegi üdülési szabadságnak a felemelése a duplájára és a falusi munkásság lakbérpótlékának az eddigi 95 fillérről 20 fillérré való felemelése.

A munkásság azonban itt is a leg súlyosabb tévedésben van, mert az itt feltüntetett eredmény már a sztrájk előtt kb. egy héttel biztosítva volt. Nevezetesen szövetségünk központi titkárságával Róth bányafőtanácsos már közölte, hogy a bányavállalatok igazgatósága foglalkozott a különböző szakszervezetek által benyújtott bérkérvényekkel és arra a magállapodásra jutottak, hogy kifejezetten béremelést a vállalatok nem adhatnak, ellenben hajlandók az október hónapban kifizetett 25 százalékos segítyt megismé-

tetni és a munkásságnak a karácsonyi ünnepek előtt kifizetni. — Ugyancsak megemlítette, hogy az egyéb apró sérelmek ugymint: üdülési szabadság és lakbérpótlék tárgyában szintén hajlandó a vállalat engedményeket tenni.

Tehát már jóval a munkabeszüntetés előtt biztosított volt azon eredmény, amely eredményt most a sztrájk eredményének igyekeznek feltüntetni. — Minden igyekezetünk oda irányul, hogy valami eredményt tudnánk kihozni a sztrajkkal kapcsolatosan. Sajnos, ha a ceruzát vesszük a kezünkbe és számolunk, akkor az eredmény-számlán nulla mutatkozik, míg a veszteség számlán a legminimálisabban számolva, mintegy 30—40 pengő veszteség mutatkozik azon munkásoknál, akik egy héten keresztül nem állottak munkába. Nem számítva az esetleges üdülési szabadság elvesztését, amely ugyancsak ilyen összegbe számolható el.

Ezeknek előrebocsajtása után nem lehet csodálkozni azon az egyenetlenségen, felháborodáson, amely a munkásság lelkiületét uralja. Mert tisztában van azzal, hogy ez a veszteség a vezérek ostoba politikájából keletkezett és tudja nagyon jól a munkásság, hogy ezen veszteséget már behozni nem lehet.

Ezen megállapításaink szólnak lefelé és felfelé egyaránt. Mert a munkaadóknak is kötelességük lett volna a munkásságot szándékáról kellő időben értesíteni és ezzel elejét venni a munkabeszüntetésnek, feltéve azonban, ha ez sikerült volna.

Ez alkalommal nem mulaszthatjuk el, hogy a kormány tagjainak is ne tegyünk szemrehányást, mert számtalan esetben hívtuk fel a figyelmüket, hogy a munkásság leromlott gazdasági helyzete veszedelmeket rejt magában és azokat orvosolni kell addig, míg abból újabb bajok nem keletkeznek.

A miniszter uraknál ezen figyelmeztetésünk, szakszerű cikkezéseink ugylátszik süket fülekre találtak. Csak akkor vették észre, hogy bajok vannak, amikor már a szerencsétlen nyomorgó munkásság a végső fegyveréhez nyúlt: A munka beszüntetéséhez. Azt hisszük nem tévedünk még akkor sem, ha azt az állításunkat kockáztatjuk meg, hogy a kormány tagjai adják az eszközöket a szociáldemokrata párt kebelében működő egyéneknek a lelketlen izgatáshoz. Mert itt megint beigazolódott, hogy a munkásság gazdasági helyzetének időben való megjavításához nincsen érzék.

A munkásság előtt pedig legyen intő példa a most lezajlott mozgalom. Lássa tisztán, hogy az az eszme, amelyet egyesek még ma is a munkásság gazdasági helyzetének megjavítására látnak alkalmasnak, alkalmatlan, mert ezekből a mozgalmakból a munkásságra, mint eredmény, vajmi kevés jut. Ellenben a pozícióra és a hatalomra vágyó vezéreket segítik közelebb a husos fazékhoz, a saját bőrükön keresztül. Ez történt ezzel a mozgalommal is. Ha ezt a munkásság, mint pozitív eredményt fogadja el, ám kövesse vezetőit tovább, amíg a meglévő ereje teljesen össze nem fog roppanni. Mi

Közeledik karácsony szent ünnepe!

Legjobb ajándék,
legnagyobb öröm

egy pompás hangszer.

Kérje összes hangszereinket
felöllel ingyenes diszfóárjegyzé-
künk és lemezjegyzékeinket.

Mult évben 100.000 hangszereleadás!
20.000 köszönő levél megelégedett vevőinktől.
Gyári árak! Ellismert minőség!

MEINEL és HEROLD

hangszer-, beszélőgép és harmonikagyár

magyarországi fióktelepe

Budapest, IX/377., Üllői-ut 19.

magunk pedig követni fogjuk az eddigi politikánkat és fogunk harcolni rendületlenül a munkásság megélhetéséért azokkal az eszközökkel, amely eszközök nem kívánnak ilyen súlyos áldozatokat, mint amilyen áldozatokkal a szociáldemokrata párt harcol.

Persze ez nem jelenti azt, hogy mi nem nyulunk a végső fegyverhez, de ezt mint utolsó eszközt fogjuk alkalmazni és azt sem ilyen szerencsétlen időben, mint a jelen idő, hanem megválasztott alkalmas időben, amikor a sztrájk érzékenyen hat a tőkére. Hisz világos volt, hogy a sztrájknak el kell buknia még akkor is, ha a munkásság legtökéletesebb összetartásban él, mert a vállalatoknak, az államvasutaknak, de minden olyan üzemnek, amely szénrel dolgozik oly nagy mennyiségű készlet állott rendelkezésére, amellyel harc esetén a munkásság mostani gazdasági helyzetét játékszerrel győzheti le. Ezen szegénységünket ne szégyeljük bevallani. Mert ezért nem a munkások a felelősek, hanem azok, akik Magyarországnak a fogyasztó területét elrabolták, másrészt pedig azok, akik a munkásság gazdasági helyzetével nem törődve, mindenből politikai és hatalmi kérdést csinálva igyekeznek előre törni és maguknak biztos pozíciót kieroszakolni.

Villannyal varr Ön? — Singer-motor megkíméli önt a fáradságtól, hogy varrógépét lábbal hajtsa. Szíveskedjék valamelyik Singer fióküzletben a Singer-motor bemutatását kérni. Vételkényszer nincsen.

Mondj igazat betörök a fejed.

A napi lapokban napvilágot látott az utóbbi időben egy néhány, ugynevezett munkás vezér viselt dolga. Ezen viselt dolgok egy cseppet sem rózsaszínben tündették fel az ugynevezett szociáldemokrata pártot és annak vezetőit. Ha csak a szociáldemokrata pártól, mint ilyenről volna szó, nem is foglalkoznánk a kérdéssel. Azonban a munkásság szakszervezeteiben is ezek az ugynevezett vezetők tartják kezükben az összes vezető tisztségeket.

Tehát kötelességünknek tartjuk megismertetni a munkássággal, had lássa tisztán, kik azok az emberek, akik feltolják magukat a vezetés élére. Különösen a bányamunkásságot érdekli közéről, mert az egyik

ilyen vezető, éveken keresztül a bányamunkásság élén állott. Lapunk szűk terjedelme nem engedi meg, hogy az egész kérdést minden részletében feltárjuk, csak a legkiáltóbb aljasságokat szellőztetjük.

Egy pár dolgot a legutóbb a szocialista pártból kizárt Migray József adataiból adunk mutatóul. Többek között elmondja Migray, hogy a munkásvezér, súlyos gondjai mellett például Peyer Károlynak van ideje arra, hogy elvtársa és képviselőtársa Reisinger Ferenc menyasszonyát a saját szeretőjévé tegye és ennek fejében 40,000.000 koronát ajánlott fel. Nem rajta mulott, hogy terve nem sikerült. Jellemző, hogy a nyomorúsággal küzdő munkásság vezetője ilyen nagy összeget tud fordítani aljas és jellemtelen vágyainak kielégítésére. Ezt az összeget, ha a bányamunkásság keresetével hasonlítjuk össze, úgy körülbelül harminc munkás egy havi keresetét teszi. Tehát amiből harminc bányászcsaládnak kell egy hónapon keresztül megélni, azt Peyer Károly szerelmi vágyai kielégítésére dobja.

Ugyancsak Peyer Károlyról írja Migray, hogy, ha valaki az ő viselt dolgait szóvá teszi, azt Peyer minden eszközzel lehetlenné teszi. Nem válogatós az eszközökben, ha másként nem lehet úgy a demuncialástól sem riad vissza és mindenkit „lebolsevistáz”, pedig ő volt az, aki a szerencsétlen proletárdiktatura idején lakását főuri műkincs-számbamenő butorokkal rendezte be.

Ezen butorok mind főuraktól elrekrivált butorok voltak. Ugyancsak Peyer Károlyról állapítja meg, hogy hivatalos kiküldetése alkalmával, amikor Genfben a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal Konferenciáján vett részt, akkor egy nőhöz írott levelében azt írta, hogy nem csak bosszankodik, de undorodik is az egésztől és allig várja már, hogy vele együtt lehessen. Tehát attól a munkától undorodik, amely küldetés a munkásság szervezeteinek nehéz pénzébe került. Ugyancsak Peyerről állapítja meg, hogy a Bánya és Kohómunkások szövetségének két vezető tiszviselője Fodor és Ocskovszki évek óta súlyos anyagi természetű vádakhoz hangoztatnak, anélkül, hogy ezek kivizsgáltattak és megtoroltattak volna, sőt ellenkezőleg Esztergályos Jánost, mint pártkormánybiztost küldték a bányászokhoz, az ellentétek elsimítására. Ezekon kívül mi is emlékszünk Peyernak ilyen szerelmi idejeire, amit szintén az illetékesek tussoltak el. Nem szólva arról, hogy az a bizonyos keserű emigráció amikor szintén főuri módon élt, még ma sincs tisztázva. Dacára annak, hogy 1921-ben az egész párt és a szakszervezetek is hangosan követelték a vizsgálatot. Hozzá is fogtak, azonban a vizsgálat eredménye még ma is ismeretlen, azt eltussolták, azt is agyon hallgatták.

Hasonlóképpen ilyen házassági szédelgéssel vádolja a párt egyszintén nagy tekintélyű egyéniséget Monus-Brandtstein Illést, aki a mellé beosztott gépiró leányt elcsábította és megrontotta. Ezt a piszkos ügyet szintén csak nagy anyagi áldozattal lehetett elsimítani. De ugyancsak ennek a munkásvezérnek több hasonló piszkos dolgai miatt nemcsak, hogy fegyelmet nem indítottak, hanem kitüntették és a „Beszkárt” felügyelő bizottságába delegálták. Nem a legdicséretebb megállapításokat tesz Szakasits Árpádról sem, akit azzal vádol, hogy több pénzéhes emberrel szövetekezett az „Alapkö”-nek elnöke, közkereseti társaság öncélú hatalmi

A JELENKOR LEGJOBB TITÓFEDŐ ANYAG

Eternit

CSAK AZ „Eternit” VÉDSZÓVAL JELELT LAP VALÓDI.
ETERNIT-MÜVEK HATSCHEK LAJOS ELSŐPÉSTÁNDOR-ASSYUT 33. EYAR NYERGES UTALU

Elárúsító helyek: Bogenglück Ignác vas-, bőr- és festékárú-ereskedése, Salgótarján. — — Kun Testvérek épületfa- és építőanyagok raktára, Kisterenye.

szervezete, elherdálta az Építőmunkások szövetségének a pénzt.

Legfőbb ideje, ha a munkásság bele néz abba a boszorkánykonyhába és megveti azokat, akik a munkásság keserves filléreiből nehéz milliókat fecserélnek el. Teszik ezt ugyanakkor, amikor a munkásság a legnagyobb nyomorúsággal küzd és a legnagyobb kétségbeeséssel látja rongyos családját és nem tudja ellátni a legszükségesebb ruházattal sem. Most láthatja a munkásság, miért van szükség a magas járulékokra. Azért, hogy a nagyhangú vezérek folytathassák nagyuri passzióikat. Elfelejtették ezek a munkásvezérek, hogy valamikor ők is munkások voltak. Elfelejtették, hogy a munkásság azért állította őket az élre, hogy képviseljék a munkásságot és dolgozzanak az érdekében. Azt hiszik ezek a munkásvezetők, a munkásság nem látja az ő rut visszaélésüket, amit az előlegezett bizalmukkal folytatnak.

Csak ringassák magukat abban a hitben, folytassák piszkos dolgaikat, a munkásság tudja mit fog cselekedni, mint azt már a legutóbbi választásoknál is megmutatta. Ugy fognak elfogni mint a gyertya, amely elhagyott üres szobában áll. Elmultak már azok az idők, amikor megtorlatlanul lehetett a munkásságot félre vezetni, ma már számon kéri a vezetők cselekedeteit. Ledőltek a bálványok épen a munkásság tisztán látása következtében.

Ma már csak becsületes munkával lehet a munkásság ügyét szolgálni. De nem fogja azt sem tűrni, hogy azokat tegyék lehetlenné, akik a korrupciót és aljasságokat feltárják. De igenis, azokat fogja büntetni, akik botrányos viselkedést tanusítanak.

A legjellemzőbb az, hogy a „Népszava” mindezen vádakra nem talált cáfolatot, azt hiszi, hogy elegendő, ha elhallgatja. Nem sajnálja a fáradságot, ha egyik-másik igazgatónak a dolgairól ír, mindjárt kiszámítja, hogy hány bányászcsalád élhetne abból, amit ilyen célra költ. Bölcsen elhallgatja az ő egyes vezetőinek hasonló költségeit, hogy például szeretőkre egy-egy esetben 30 bányászcsalád egy havi keresetét dobja oda, abból a pénzből, amelyet a nyomorgó munkások a családjuk szájától vonnak el és fizetik be tagsági járulékként.

Teljesen megérették a szociáldemokrata szervezetek a pusztulásra vezetőikkel együtt. A munkásság ezért már hátat is fordított ezen diszes társaságnak és ha még mindig a munkásság közé akar furakodni, a munkásság tudni fogja a kötelességét és az őt megillető helyre fogja zavarni: a pokolba.

A bányász-sztrájk epilógusa.

Az utóbbi hónapokban a bányatelepeken mozgalom indult a bérek megjavítása érdekében. A mozgalom nem volt egységes, mert három részre is szakadozott. Nevezetesen szövetségünk kezdeményezésére indult meg először, később azután mozgalmat indítottak a régi, ugynevezett »Bányamunkás Szövetség» még fennmaradt töredékéhez tartozók, az ébredő magyarok ugyancsak mozgalmat indítottak. E helyen nem kívánjuk a mozgalmat kimeríteni, erről lapunk más helyén bő tudósítás áll az olvasó rendelkezésére. Itt csupán csak ezen mozgalom lefolyása után leszűrődött eseményekkel kívánunk egy pár szóval foglalkozni.

Az a töredék, amely a széthullott bányamunkásszövetséghez tartozik, még fenn maradt kiabálta, hogy ők képviselik a munkásságot, ők vannak hivatva a munkásság ügyeiben eljárni. Tekintettel arra, hogy ezt senki sem hitte el nekik, ezért a régi taktikai módszerhez folyamodtak és mindenféle gyűléseket hirdettek, ezen gyűléseken akarták kioroszakolni a munkásság szavazatát, illetve szavazati többségét, hogy őket bizzák meg a munkásság képviselőivel.

Ezt színte színészi komikával hajtották végre. Igaz, hogy a jövőben egészen bizonyos, hogy elfognak állni ettől a recepttől mert ez alkalommal beigazolódott, hogy ezt a receptet 40 esztendővel ezelőtt írták és azóta nemcsak az orvosi tudomány, de a munkásmozgalom is fejlődött és ugyancsak az újabb kor igényeinek megfelelő receptre van szüksége.

Ez beigazolódott nemcsak Salgótarjánban, hanem beigazolódott az ország többi bányatelepein is, mert az ország komolyan gondolkozó része nem kért ebből a színjátékból és nem is volt hajlandó ezen színjátékot végig játszani. — Szomorú valóság az, hogy a bányamunkásságnak nincs szüksége olyan színházra, amely a családjától elveszi a betevő falatot és egyes nagyhangú, ugynevezett munkásvezéreknek hatalmi pozíciót biztosítson.

A lefolyt sztrájkmozgalmak alkalmával kikristályosodott egynéhány tény az alábbi események mutatják a maguk tündöklésében.

A bányamunkásság tudatában volt a leromlott gazdasági étellel, ami egyúttal azt is jelenti, hogy sztrájkmozgalmakkal a jelen időben nem lehet eredményeket elérni. — Mert ha csakugyan valamelyes eredményt elérnek is, az csak áldozattal lehet és a hozott áldozat nem ér fel az esetlegesen elért eredményekkel.

Ezért nem volt hajlandó a sztrájkmozgalomban résztvenni. Ennélhogy támogatta a

szövetségünk által indított mozgalmat, amely sztrájk nélkül is, vagyis áldozatok nélkül is kilátásba helyezte a már most azóta sztrájkkal elért eredményeket. Mert hiszen szövetségünk már a sztrájkot megelőzőleg ismertette a munkássággal azon engedményeket, amelyet a bányavállalat hajlandó tenni a munkássággal szemben.

Ennélfogva a munkásság hangulata teljesen nyugodt is volt, leszámítva azt az egy pár hangadót, akik bizonyos befolyásolások által üzetve a munkásság között nagyhangon hirdették a sztrájk szükségességét és erőlködtek, hogy a munkásságot mindenáron sztrájkba vigyék. Amikor a bomladozó bányamunkásszövetség alkalmazottai látták, hogy a munkásság nem megy lépre és nem követi vakon az általuk kiadott jelszót akkor szétesztették a fullajtárokat azzal az utasítással, hogy igyekezzenek a munkásokat sztrájkba vinni. A fullajtárak ki is mentek. Egy-két helyen értek is el bizonyos sikert. Nem azt, hogy a munkásság, mint a multban, vakon és egységesen ugranak be a harcba, de elérték azt, hogy a munkásság egy részét sikerült leállásra bírni.

Amikor már azt látták, hogy a munkásság egy része leállt, felkeresték azon telepeket ahol a munkásság nem ült fel az ugratásoknak és ott erőlködtek, de sikertelenül. Ezt azután ismét a saját javukra akarták kihasználni, vagyis a föléjük helyezett országgyűlési képviselő útján igyekeztek fölfelé a vállalatok központi exponenseinél, ugyancsak a kormány egyes vezető férfiainál elölts is a jó gyereket játszva azt magyarázni, hogy hisz ők nem akarják a sztrájkot, sőt minden eszközzel a sztrájk megszüntetése és a munka felvétele érdekében fáradoznak. Ezt az alattomos munkát a multban jó egynéhányszor sikerült nekik széppé tenni, azonban ez alkalommal ez nem sikerült. Mert az illetékesek belátták a kártyába, tudják, hogy ez nem egyéb szemfényvesztésnél és félrevezetésnél. A munkásságot ugrasztják és anyagi romlásba döntik, fölfelé pedig a jó gyereket játszva segítenek a tőkének, de egyúttal azt is félrevezetik és félrevezetik a hatóságokat is. Ez alkalommal ez nem sikerül és itt a közmondás reájuk bizonyult, hogy „fent a hegytetőn meginduló követ nem lehet tudni hol lehetséges megállítani”. Ők is így jártak, mert amikor a sztrájkot megindították nem számoltak azzal, hogy ennek milyen súlyos kihatása lesz. Ez fényesen igazolódott akkor, amikor Salgótarjában a munkafelvétel körül fáradoztak. Nevezetesen, amikor Ocskovszki a munkafelvételét javasolta a munkásságnak, akkor csak a rendőrségnek köszönhető, hogy ezek után épp bölcsen juthatott vissza Budapestre. Hasonlóképpen járt a képviselő ur is, Esztergályos, aki az izzó hangulatból csak úgy tudott menekülni, hogy közbenjárást ígért a vállalatnál az esetleges elbocsátottak érdekében, amiről a kerületben senki sem tudott. De Esztergályos részére nem is ez volt a fontos, hanem inkább az, hogy időt nyerjen és a két fiatal hangadót megebédeltesse és ebéd közben az ebéd izletessége és a hozzájárult bormennyiségével a lábáról lehessen és a délutáni összejövetele már maga mellé állíthassa.

Az így preperált hangadókkal tért azután vissza a délutáni összejövetele és ahol az ott összegyűlekezett munkások nagy ámulattal, ugyanaz a fiatal hangadó, aki még a délelőtti a szociáldemokrata pártot a tőkével együtt említtette a munkásság ellenségének,

aki Esztergályost és társait azzal vádolta, hogy a munkásság ügyét eladta és kijelentette, hogy minden körülmények között tovább folytatják a harcot, délután már a fent említett ebéd után felállt és azt javasolta az összegyűlekezett munkásoknak, hogy minden további nélkül vegyék fel a munkát.

A fent lejátszódott események igazolják azt, hogy az egész mozgalom egy erőltetett dolog volt és csak egyesek rábeszélésére történt, de egyben igazolják azt is, hogy a munkásságnak ebből csak kára származott, viszont ellenértékül ezért semmit sem kapott. No tehát lehet-e egy olyan mozgalomban bizni, amely mozgalmat a fenti formákban intéznek el? Így csak azok tudnak a munkásság között hangulatot csinálni, akiknek nincs lelkiérzékük, akiknek nincs belátásuk és nem tudják megérteni annak a munkásságnak a nyomorúságát, akit a vezetés élére állítottak.

Ezzel azonban tényleg elérik azt, hogy az az egy pár ember is, aki még ma a táborukba tartozik, otthagyja és a munkásság gazdasági harcait a munkásság egyetemével az összmunkássággal vivja meg.

Helyicsoportok hírei.

Komló. Bernhart Henrik, szövetségünk ottani kerületi titkára minden héten szombaton egész napon át Komlón, Neumann József szobafestő és mázó lakásán tartózkodik és kéri a szaktársakat, hogy esetleges panaszokkal és egyéb felvilágosításért ide forduljanak.

Pécskerületi szaktársak figyelmébe. Közljük, hogy kerületi ügyvédünk dr. Ligeti Kabos, Pécs, Mindszent-u. 24.

Oly ügyekben, melyekben a szaktársnak ingyenes jogvédelem jár, a kerületi titkárság útján, egyéb ügyekben pedig közvetlenül fordulhatnak fenti ügyvédhez.

Mecsekszabolcs. Beiratások és befizetések az otthonban bármikor eszközölhetők. Az otthon naponta d. e. 8—12-ig és délután 2—10 óráig van nyitva. Könyvtárórák: csütörtökön délelőtt 10—11-ig, d. u. 5—6-ig és vasárnaponként délelőtt 10—11-ig.

Pécsbányatelep. Beiratások és befizetések Linc János pénztáros szaktársnál eszközölhetők.

Itt hívjuk fel pécsbányatelepi tagjaink figyelmét szabolcsi otthonunkra, hol könyvtár, kuglizó és rádió áll a tagok rendelkezésére. Tekintve a két telep közelségét, a pécsbányatelepi tagoknak módjában van az otthont gyakrabban igénybe venni.

Tatabánya-Felsőgallai titkárság. Hivatalos helyisége Felsőgallán Schalkhamer-féle vendéglőben van. Hivatalos órák hetenként hétfőn, szerdán és pénteken d. e. 9—12-ig és délután 2—7 óráig. Minden panasszal és felvilágosításért ide forduljanak a szaktársak.

Ajka. Szövetségünk ajkai tagjai részére a beiratkozások és tagjárságok befizetésének kezelésével a vezetőség végleges megválasztásáig Ifj. Papp Imre szaktársat bízunk meg.

Felhívjuk ajkai tagjainkat, ugyancsak az ajkai munkásságot, hogy jelentkezzenek Papp szaktársnál beiratkozás, illetve a tagjárság pontos befizetése céljából. Ugyancsak az esetleges panaszokkal is oda forduljanak.

Nagymanyok. A tolnai kerületi titkári iroda Nagymanyokon, a Finta-féle házban van. Minden panasszal, felvilágosításért a szaktársak forduljanak Bernhardt Henrik kerületi titkárhoz.

A pénztár kezelésével, tagjárságok bevezetésével és tagok felvételével id. Heim Ferenc van megbízva.

Ha anyagi
gondjai
vannak,
vagy ha
jövédelmé
nem futja
mindenre,
keresetét

OKRÓL OKRA

növelheti,
ha könyveink
terjesztésére
vállalkozik.

Mi ugyanis megtanítjuk, hogyan kell eladni könyveket részletszítésre. A mi kiadványaink mind márkás, irodalmi művek, amelyeknek terjesztésével tehát tisztességes megélhetést vagy minden esetre szép mellékjövédelmet biztosíthat magának. Még ma írjon díjtalan ismertető nyomtatványokért, amelyeket szívesen megküld a

PALLADIS

könyvosztálya

Budapest, V., Alkotmány-u. 4.

Hirdetéseket

felvesz

„A B Á N Y Á S Z”

kiadóhivatala

Salgótarján, Vasut ucca 4 sz.

SINGER
varrógép

RÉG BEVÁLT JÓ MINŐSÉGBEN

Kedvező fizetési feltételek

SINGER VARRÓGÉP
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Salgótarjánban,

Fő-utca 75. szám. alatt

a róm. kath. templommal szemben.

